

การศึกษาการเจริญเติบโต และผลแทรกซ้อน หลังจาทารกที่แพ้นมวัวได้รับประทานนมจากเนื้อไก่

จิรณัฐ พวงแก้ว

ทารกมีโอกาสแพ้โปรตีนในนมวัว (cow's milk allergy, CMA) ได้ถึงร้อยละ 2-3 ถ้าพบเด็กแพ้นมวัว โดยทั่วไป แพทย์จะเปลี่ยนให้นมถั่ว (soy formula) หรือสูตรนมชนิดพิเศษที่มีการย่อยโปรตีนในนม (protein hydrolysate formula) หรือนมที่เป็นกรดอะมิโน (amino acid-based formula) แต่ต้องสั่งซื้อจากต่างประเทศและราคาแพงมาก ดังนั้น ศ.นพ.พิภพ จิรณัฐ โฆษกหัวหน้าสาขาวิชาโภชนาการ ภาควิชากุมาร เวชศาสตร์ จึงคิดค้นนำเนื้อไก่มาทำเป็นน้ำนม หรือเรียกว่านมจากเนื้อไก่ สำหรับให้ทารกดื่มได้

วัตถุประสงค์ : เพื่อทราบอัตราการเจริญเติบโตของเด็กทารกที่แพ้นมวัว และได้รับนมจากเนื้อไก่ว่าอยู่ในเกณฑ์เช่นเด็กทั่วไปหรือไม่ และเพื่อศึกษาภาวะแทรกซ้อนของเด็กทารกที่แพ้นมวัว และได้รับนมจากเนื้อไก่ในระยะยาว

วิธีการศึกษา : ได้ทำการศึกษาทารกปกติ อายุระหว่าง 2- 24 เดือน ที่มีประวัติแพ้นมวัว และได้รับประทานนมจากเนื้อไก่ ในปริมาณตามความต้องการของทารกแต่ละคน อย่างน้อย 3 เดือนติดต่อกัน ซึ่งผลิตที่สาขาวิชาโภชนาการ ภาควิชากุมาร เวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล ตั้งแต่ 1 สิงหาคม พ.ศ. 2550-31 กรกฎาคม พ.ศ. 2551

ผลการศึกษา : จำนวนผู้ป่วยที่รับประทานนมจากเนื้อไก่และเข้าเกณฑ์การคัดเลือกประชากร ในช่วงที่ศึกษารวมทั้งสิ้น 17 คน อัตราการเจริญเติบโตของเด็กทารกที่แพ้นมวัวหลังกินนมจากเนื้อไก่ โดยการศึกษาน้ำหนักตัว และความยาวตัวของทารกก่อนและหลังได้รับประทานนมจากเนื้อไก่ เปรียบเทียบกับข้อมูลของเกณฑ์อ้างอิงน้ำหนัก ส่วนสูง และเครื่องชี้วัดภาวะโภชนาการของประชาชนไทย อายุ 1วัน-19 ปี ของกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข พบว่าน้ำหนักเพิ่มขึ้นมากกว่าเกณฑ์ 6 คนจาก 17คน (ร้อยละ 35.3) น้ำหนักตามเกณฑ์ปกติ 2 คน (ร้อยละ 11.8) และน้ำหนักเพิ่มน้อยกว่าเกณฑ์ 9 คน (ร้อยละ 52.9) พบว่าความยาวตัวเพิ่มขึ้นมากกว่าเกณฑ์ 3 คนจาก 10 คน (ร้อยละ 30) ความยาวตามเกณฑ์ปกติ 1 คน (ร้อยละ 10) และความยาวตัวเพิ่มน้อยกว่าเกณฑ์ 6 คน (ร้อยละ 60) จากการเปรียบเทียบการเพิ่มของน้ำหนัก และความยาวตัวของทารกหลังกินนมจากเนื้อไก่กับทารกปกติ พบว่า ค่า p-value > 0.05 แสดงว่าทั้งสองกลุ่ม ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ภาวะแทรกซ้อนของเด็กทารกที่แพ้นมวัว หลังรับประทานนมจากเนื้อไก่ พบ 1 คน จากทั้งหมด 17 คน (ร้อยละ 5.9) โดยมีอาการปากบวมเล็กน้อยทันที หลังจากดื่มนมจากเนื้อไก่ แล้วต่อมา 2-3 วัน อาการปากบวมก็หายเอง และรับประทานนมจากเนื้อไก่ต่อไปได้ ดังนั้นจึงไม่น่าจะสัมพันธ์กับการรับประทานนมจากเนื้อไก่

สรุป : ทารกที่แพ้นมวัวหลังรับประทานนมจากเนื้อไก่มีการเจริญเติบโตไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จากทารกปกติ และผลแทรกซ้อนหลังรับประทานนมจากเนื้อไก่ คือ อาการปากบวม

**The follow up study of growth and complication
in infants with cow milk allergy fed chicken-based formula**

Jiranat Pongkaew

Background: Prevalence of cow's milk allergy (CMA) varies from 2% to 3%. The treatment of cow's milk protein allergy consists of using formulas that contain no cow's milk such as soy-based, protein-hydrolysate and amino acid-based formulas. A chicken-based formula has been used to be an alternative formula for infants with cow's milk allergy.

Objective: 1.To determine the growth of infants with cow's milk allergy fed with the chicken -based formula in comparison with growth level of other infants

2.To determine the complications in infants with cow's milk allergy fed with the chicken-based formula

Subjects and methods: All infants with cow's milk allergy, aged between 2-24 months, consumed the chicken-based formula for at least 3 months between August 1, 2007 and July 31, 2008. Their growth was assessed using reference for weight and length of Thai children aged between 1 day and 19 years from the Ministry of Public Health.

Results: A total of 17 infants were enrolled during the study period. The weight increments of cow's milk allergic infants were categorized into 3 groups: high (35.3%), normal (11.8%) and low (52.9%) by comparison with reference data. The length increments of cow's milk allergic infants were classified into 3 groups: high (30%), normal (10%) and low (60%) by comparison with reference data. No statistical significances of increment in weight and length between subjects and normal infants presented in the reference data were found.

One infant (5.9%) developed angioedema (swelling of lips) after consumption of chicken-based formula. The onset of this symptom was within minutes after consuming the chicken-based formula and spontaneous resolution occurred within a few days. However, this infant was fed with the chicken-based formula successfully. Thus one incidence of angioedema not related to chicken-base formula was found.

Conclusion: Infants with cow's milk allergy who were fed chicken-based formula had no differences in weight and length increments in comparison with normal infants. The complication associated with chicken-based formula was angioedma.